

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Załącznik nr 6

do Protokołu z 5. Posiedzenia

Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

dn. 15 września 2025 r. w Warszawie,

Ministerstwo Sprawiedliwości, Aleje Ujazdowskie 11

Uchwała nr 20/2025

Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

z dnia 15 września 2025 roku

w sprawie rekomendacji wydania przez Ministra Sprawiedliwości wytycznych dotyczących indywidualnego przydziału tóg ławnikom na czas trwania kadencji.

§ 1

Na podstawie §2 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 marca 2025 w sprawie Powołania Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości oraz §2 ust. 3 Regulaminu Pracy Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości Rada uchwala rekomendację dla Ministra Sprawiedliwości **wydania wytycznych dotyczących indywidualnego przydziału tóg ławnikom na czas trwania kadencji.**

§ 2

Toga jako symbol urzędu sędziowskiego

Toga, będąc strojem urzędowym, stanowi jeden z najważniejszych elementów wizerunkowych sędziów na sali sądowej. Stanowi ona także ważny element tożsamości powiązany z pełnieniem funkcji sędziego społecznego [ławnika]. „Strój urzędowy sędziego pełni funkcję symboliczną, znamionuje majestat władzy sądowniczej, jej siłę, powagę i surowość, a w swej przedmiotowej istocie jest rekwizytem wizualizującym te idee, które mieszczą się w pojęciu godności urzędu sędziego.” (M. Laskowski, „Warunki pracy sędziego a godność sprawowanego przez niego urzędu”, Warszawa 2015, s. 76). W związku z tym jej niewłaściwy lub niechlujny wygląd godzi w powagę urzędu sędziowskiego. Noszenie tej samej togi przez wielu ławników, co było praktykowane w wielu sądach, nie licuje ze społecznym znaczeniem funkcji ławnika, gdyż uwłacza godności pełnionego przez nich urzędu i ponadto narusza zasady higieny a – w dzisiejszych, po pandemicznych, czasach – nawet zagraża bezpieczeństwu zdrowotnemu ławników. Toga powinna być noszona z dumą, ale to wymaga by była również w ten sposób traktowana w ramach instytucji wymiaru sprawiedliwości. Pochowane po kątach, zaniedbane, nieświeże togi nie mogą dalej stanowić rzeczywistości polskich sądów i codzienności wielu polskich ławników.

§ 3

Toga dla każdego sędziego społecznego

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości rekomenduje doprowadzenie do sytuacji, w której *każdy polski sędzia społeczny otrzyma bezpłatnie na czas pełnienia funkcji ławnika własną togę do indywidualnego użytku w sądzie.*

§ 4

Warunki godnego przechowywania tóg w sądach

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości rekomenduje, aby w każdym sądzie stworzone zostały warunki do godnego przechowywania tóg. Przydzielenie tóg ławnikom, z równoczesnym brakiem wyznaczenia miejsca na ich przechowywanie i tym samym konieczność ich każdorazowego przynoszenia do sądu przez ławników, jest nie do pogodzenia naszym zdaniem z wymogiem stworzenia godnych warunków pracy sędziów społecznych.

§ 5

Transparentne zasady korzystania z tóg

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości rekomenduje, aby zasady przydziału tóg, ich przechowywania w sądach, czyszczenia oraz właściwej pieczy nad nimi były *uregulowane zarządzeniem prezesa sądu*, w którym orzekają ławnicy. Jawność i transparentność zasad przyczyni się do właściwego korzystania ze stroju urzędowego przez ławników.

§ 6

Pilne

Środowisko polskich sędziów społecznych sygnalizowało od wielu lat kwestię problemów z togami. W minionym roku uległa ona poprawie w wielu sądach poprzez przydzielenie ławnikom tóg do indywidualnego użytku w sądach, jednakże niestety wciąż nie jest to sytuacja dotycząca wszystkich sądów. Ponadto w dużej ilości sądów, pomimo przyznania tóg ławnikom, nie zapewniono im możliwości ich przechowywania w sądzie. Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości wyraża głębokie przekonanie o konieczności *pilnego* rozwiązania problemów ze strojem urzędowym ławników w obu kwestiach w tych sądach, w których do tej pory tego nie uczyniono.

Prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz
Przewodniczący

Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości